

PRORAČUN ZA GRAĐANE

institucija Bosne i Hercegovine
i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine

2024

PRORAČUN ZA GRAĐANE

Nadležnosti institucija
Pravni okvir
Proračunski kalendar i proračunski proces
Makroekonomske projekcije i predviđanja

PRIHODI

RASHODI

Rashodi po COFOG klasifikaciji
Institucije Bosne i Hercegovine i
iznos njihovog proračuna
Najveći korisnici proračuna

PRORAČUNSKI RJEČNIK

PITANJA, PRIMJEDBE
I SUGESTIJE

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINANCIJA/
FINANSIJA I TREZORA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

PRORAČUN ZA GRADANE

institucija Bosne i Hercegovine
i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine

Izdavač:

Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine

Za izdavača:

Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine

Grafičko oblikovanje i računalna priprema:

Grafički studio „Lik“ Banja Luka

Tisak:

GRAFID d.o.o. Banja Luka

Za tiskaru:

Branislav Ivanković

SADRŽAJ

Uvodna riječ ministra	5
Proračun za građane	6
Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine	8
Pravni okvir	8
Proračunski kalendar i proračunski proces	9
Makroekonomske projekcije i predviđanja	10
Prihodi	12
Rashodi	14
Rashodi po COFOG klasifikaciji	15
Institucije Bosne i Hercegovine i iznos njihovog proračuna za 2024. godinu	16
Najveći korisnici proračuna	20
Proračunski rječnik	32
Pitanja, primjedbe i prijedlozi	33

Poštovani građani i građanke,

Ministarstvo financija i trezora BiH nastavlja aktivnosti u cilju unaprjeđenja proračunske transparentnosti koja uključuje pripremu i objavu proračuna za građane. Sukladno navedenom, pripremljena je publikacija „Proračun za građane institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2024. godinu“, kao ilustrirani vodič koji na jasan i jednostavan način prikazuje kako se prikuplja i troši novac iz Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH.

Želja nam je nastavkom ove aktivnosti postati još otvoreniji i odgovorniji prema građanima po pitanju planiranja, upravljanja i korištenja finansijskih sredstava institucija BiH.

Svrha ovog dokumenta je javnosti omogućiti bolji uvid i razumijevanje načina na koji institucije na državnoj razini planiraju, raspoređuju i troše javna sredstva iz proračuna. Imajući u vidu da novac koji dolazi u proračun potiče od poreskih obveznika, naša je obveza njime raspolagati u najboljem interesu svih građana Bosne i Hercegovine te predstaviti jasne i razumljive podatke o izvorima prikupljenog novca i njegovom trošenju.

Dokument je namijenjen svim osobama koje žele biti obaviještene o planovima pojedinih institucija BiH, kao i svima onima koji žele pratiti trošenje novca pri realiziranju postavljenih ciljeva.

Proračun za građane za 2024. godinu uključuje skraćeni osvrt na proračune još pet institucija BiH (u prethodnim publikacijama bili su uključeni proračuni drugih institucija) sa ciljem dodatnog upoznavanja javnosti sa nadležnostima institucija BiH.

Iskreno se nadam da će ovaj dokument pružiti odgovore na ključna pitanja u svezi s Proračunom institucija BiH i međunarodnih obveza BiH, ali i potaknuti što veći broj aktera da iznesu svoja mišljenja i sugestije koje će biti temelj za pripremu Proračuna za građane u narednom razdoblju.

Otvoreni smo za značajnije sudjelovanje građana/građanki u proračunskom procesu u pripremi budućih dokumenata „Proračun za građane“ i pored ustavnih ograničenja u strukturi proračuna institucija BiH. Želimo kreirati pristupačniji i razumljiviji proračun, jer je i to jedna od polaznih pretpostavki unaprjeđenja upravljanja javnim financijama.

Radujemo se suradnji u idućem razdoblju.

Srdačan pozdrav,

MINISTAR

Dr Srdan Amidžić

Novac kojim raspolažu institucije vlasti na svim razinama u svojim **proračunima** jest novac građana. Prihodi vlasti dolaze od građana kroz poreze i plaćanje raznih pristojbi i naknada. Pored ovoga, prihodi dolaze od **koncesija** za iskorištavanje resursa koji su dijelom zajedničke baštine pa pripadaju svim građanima. Čak i kada prihodi dolaze od kredita, građani su ti koji će ih morati otplatiti na kraju. Institucije vlasti su odgovorne za sredstva u okviru proračuna te odlučuju u ime građana o raspodjeli prikupljenih sredstava za različite namjene.

Imajući u vidu da je proračun i odraz **javnih politika**, jasno je zašto u zemljama s razvijenom demokratskom kulturom postoji znatno zanimanje javnosti za brojna pitanja koja se tiču proračuna. Građani žele znati i odlučivati o tome kako će se trošiti njihov novac. Pri tom je osnovni preduvjet za sudjelovanje građana u procesu odlučivanja o proračunu njihova informiranost. Sukladno tomu, zadatak organa vlasti jest osigurati javnost rada i pružiti informacije o svim bitnim pitanjima u procesu kreiranja, usvajanja i izvršavanja proračuna.

Proračun za građane je dokument koji sažima i pojašnjava osnovne informacije iz proračuna. To je izvješće, predstavljeno u pristupačnom formatu, koje koristi jednostavan i jasan jezik koji građani mogu razumjeti. Ako su u stanju razumjeti, građani onda mogu ostvarivati svoja građanska prava u demokraciji – oni mogu postavljati pitanja koja osiguravaju da vlast objašnjava ono što radi u njihovo ime.

Proračun

akt kojim se predviđaju svi prihodi i rashodi u jednoj godini.

Koncesija

dozvola vlasti koja se daje pravnim ili fizičkim osobama za obavljanje određene djelatnosti po unaprijed utvrđenim uvjetima.

Javna politika

plan ili smjer djelovanja institucija vlasti.

Proračun za građane

pojednostavljen i ilustriran prikaz određenih dijelova zvaničnog Proračuna.

Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine

Prema Članku III **Ustava** Bosne i Hercegovine, sljedeći poslovi su u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine:

- a) Vanjska politika,
- b) Vanjskotrgovinska politika,
- c) Carinska politika,
- d) Monetarna politika,
- e) Financiranje institucija i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine,
- f) Politika i reguliranje pitanja useljavanja, izbjeglica i azila,
- g) Provođenje međunarodnih i međuentitetskih kaznenopravnih propisa, uključujući i odnose s Interpolom,
- h) Uspostava i funkcioniranje zajedničkih i međunarodnih komunikacijskih sredstava,
- i) Reguliranje međuentitetskog transporta,
- j) Kontrola zračnog prometa.

Ustavom je, u istom članku, predviđeno da sve vladine funkcije i ovlasti koje nisu Ustavom izrijekom dodijeljene institucijama Bosne i Hercegovine pripadaju entitetima. Istodobno, Bosna i Hercegovina može preuzeti nadležnost u onim stvarima u kojima se o tome postigne suglasnost entiteta; stvarima koje su predviđene u Aneksima 5-8. Općeg okvirnog sporazuma; ili koje su potrebne za očuvanje suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke neovisnosti i međunarodnog subjektiviteta Bosne i Hercegovine, sukladno podjeli nadležnosti među institucijama Bosne i Hercegovine. Za obavljanje ovih nadležnosti, prema potrebi mogu biti uspostavljene dodatne institucije.

Trenutačno na državnoj razini postoji 75 proračunskih korisnika odnosno različitih institucija (ministarstava, agencija, regulatornih tijela, pravosudnih institucija i slično) koje su izravni korisnici Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.

Pravni okvir

Zakon o financiranju institucija Bosne i Hercegovine je zakon kojim se uređuje priprema, donošenje, izvršenje, računovodstvo, izvješćivanje i nadzor Proračuna Bosne i Hercegovine. Prema ovom zakonu, Proračun predstavlja akt Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine kojim se utvrđuje plan finansijskih aktivnosti proračunskih korisnika, koji obuhvaća projekciju iznosa prihoda i utvrđenog iznosa rashoda za razdoblje jedne fiskalne godine. Ovim proračunom također je utvrđena gornja granica cjelokupnog duga Bosne i Hercegovine, uključujući i postojeći dug i projekciju novog duga za danu fiskalnu godinu. Također su definirani i proračunski korisnici, a to su sve institucije Bosne i Hercegovine i svi ostali organi koji se financiraju iz proračuna, kao i regulatorna tijela.

Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine je nadležno za pripremu proračuna, izvršenje proračuna i financiranje proračunskih institucija, koordinaciju aktivnosti kako bi se osigurala proračunska sredstva i ulaganja javnih sredstava te obavlja ostale aktivnosti u području financiranja proračunskih korisnika sukladno Ustavu i zakonu.

Ustav

osnovni pravni akt neke države kojim se uspostavlja politički i pravni poredak.

Proračunski korisnik

institucije i svi ostali organi koji se financiraju iz proračuna

Proračunski kalendar i proračunski proces

Proračunski kalendar je propisan Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine i njime se definiraju aktivnosti koje su bitne u svezi s pripremom i donošenjem Proračuna. Tako je definirana vremenska dinamika i odgovornost pojedinačnih institucija u svezi s pripremom donošenja zvaničnog Proračuna.

Proračunski proces se temelji na propisanim aktivnostima svih sudionika u procesu pripreme i usvajanja Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine, te izvršenja, izvješćivanja i kontrole.

Proračunski proces započinje u siječnju kada Ministarstvo financija i trezora do 31. u mjesecu svim proračunskim korisnicima dostavlja proračunski naputak s proračunskim kalendarom za pripremu **Dokumenta okvirnog proračuna (DOP)**.

Proračunski proces

proces koji obuhvaća pripremu i usvajanje proračuna, njegovo izvršavanje, izvješćivanje i kontrolu.

Dokument okvirnog proračuna (DOP)

projekcija trogodišnjih prihoda i rashoda odnosno srednjoročna projekcija proračuna.

Makroekonomske projekcije i predviđanja

U sljedećoj tabeli date su procjena i projekcije makroekonomskih pokazatelja BiH za razdoblje od 2020. do 2026. godine, koje je u rujnu 2023. godine pripremila Direkcija za ekonomsko planiranje Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Nakon pandemijske godine, koju je obilježila svjetska zdravstvena i gospodarstvena kriza, Bosna i Hercegovina je u 2021. godini zabilježila snažan oporavak gospodarskog rasta sa stopom rasta BDP-a preko 7%..

POKAZATELJI	ZVANIČNI	PROJEKCIJE				
	PODACI	2022	2023	2024	2025	2026
	2021					
Nominalni BDP u mil KM	40.031	45.518	48.462	51.170	53.956	56.932
Nominalni rast u %	12,5	13,7	6,5	5,6	5,4	5,5
BDP deflator (prethodna godina = 100)	104,9	109,5	104,4	102,6	102,4	102,1
Realni BDP u mil KM (prethodna godina = 100)	38.144	41.560	46.421	49.853	52.697	55.776
Realni rast u %	7,2	3,8	2,0	2,9	3,0	3,4
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	2	14	6,2	3,1	2,2	1,9
Potrošnja u mil KM	34.259	39.284	41.618	43.255	44.741	46.249
Realni rast u %	3,8	1,8	0,9	1,4	1,2	1,3
Vladina potrošnja u mil KM	7.595	8.513	8.939	9.296	9.575	9.843
Realni rast u %	2,9	1,3	1,2	1,5	1,0	0,7
Privatna potrošnja u mil KM	26.665	30.771	32.679	33.958	35.165	36.405
Realni rast u %	4,0	1,9	0,8	1,4	1,3	1,5
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil KM	8.399	10.081	10.656	11.229	12.083	13.023
Realni rast u %	5,1	0,3	0,7	3,5	5,7	6,3
Vladine investicije u mil KM	1.193	1.356	1.451	1.610	1.771	1.948
Realni rast u %	-31,5	-5,0	1,9	7,8	6,8	7,7
Privatne investicije u mil KM	7.206	8.725	9.205	9.619	10.312	11.075
Realni rast u %	15,3	1,2	0,5	2,9	5,5	6,0
Uvoz u mil KM	21.104	28.230	29.648	31.762	34.133	37.025
Nominalni rast u %	26,8	33,8	5,0	7,1	7,5	8,5
Realni rast u %	20,6	6,2	1,1	5,7	6,0	5,9
Izvoz u mil KM	16.665	21.954	23.133	25.527	28.228	31.421
Nominalni rast u %	38,7	31,7	5,4	10,4	10,6	11,3
Realni rast u %	24,6	12,0	2,3	8,4	8,5	8,1
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	23,5	23,3	23,3	24,0	25,0	25,8
Bilanca tekućeg računa u mil KM	-923	-2.045	-2.071	-1.873	-1.632	-1.573
Rast u %	-17,9	121,5	1,3	-9,6	-12,9	-3,6
Bilanca tekućeg računa u % BDP-a	-2,3	-4,5	-4,3	-3,7	-3,0	-2,8

Statistički podaci BHAS-a za 2022. godinu pokazuju da je unatoč izazovima (sukob u Ukrajini, inflacija, usporavanje globalnog rasta), Bosna i Hercegovina ostvarila relativno snažan rast BDP-a od 3,8% (Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Priopćenje „Bruto domaći proizvod, rashodni pristup“, 26.08.2023. godine).

Procjene međunarodnih institucija, poput DG ECFIN (European Commission, „DG ECFIN, „European Economic Forecast“ Summer 2023, September 2023), i domaćih statističkih podataka ukazuju na očekivani gospodarstveni rast Bosne i Hercegovine od oko 2% u 2023. godini prema DEP-u.

Struktura predviđenog rasta ukazuje na ključnu ulogu domaće tražnje, posebno kroz očekivano povećanje krajnje potrošnje.

Iako vanjske dinamike igraju ključnu ulogu u gospodarstvenim kretanjima Bosne i Hercegovine, posebno u 2024. godini, institucionalni kapacitet zemlje za provođenje strukturalnih reformi biti će važan faktor u uobličavanju gospodarstvene perspektive od 2024. do 2026. godine.

Prema posljednjim projekcijama DG ECFIN-a, očekuje se slabljenje inflatornih pritisaka sa stopom inflacije od 3,2% te postepena stabilizacija gospodarstvenog rasta na oko 1,5%. U navedenom trogodišnjem razdoblju, očekuje se prosječna godišnja stopa gospodarstvenog širenja od oko 3%, s ključnim poticajima rasta kroz povećanje privatne potrošnje i investicija. Ako se ima u vidu da bi tokom ovog razdoblja projicirana stopa gospodarstvenog rasta bila viša u odnosu na rast javne potrošnje, udio iste u BDP-u bi se djelimično smanjio, na oko 17,3% na kraju 2026. godine.

Makroekonomija

područje ekonomskih nauka koje se bavi ukupnim gospodarstvom nekog područja (zemlje), proučavajući međusobne odnose ukupne (agregatne) proizvodnje, prihoda, zaposlenosti, cijena i drugih varijabli.

Nominalni BDP

predstavlja zbroj količina proizvedenih finalnih roba i usluga od strane rezidentnih jedinica u zemlji tijekom određenog razdoblja pomnožen s njihovim tekućim cijenama.

Realni BDP

predstavlja zbroj količina finalnih dobara u stalnim (umjesto tekućim) cijenama te ukazuje na količinu proizvedenih proizvoda i usluga.

Gospodarski rast

podrazumijeva ukupan porast proizvodnje, proizvodnih kapaciteta i svih drugih dijelova jedne privrede odnosno predstavlja rast ukupnog outputa jedne privrede uslijed rasta radne snaga, kapitalnih dobara te unapređenja tehnologije i produktivnosti.

Bruto domaći proizvod (BDP)

makroekonomski pokazatelj koji pokazuje vrijednost finalnih dobara i usluga proizvedenih u zemlji tijekom godine, izraženo u novčanim jedinicama.

Inflacija

predstavlja povećanje opće razine cijena u odnosu na vrijednost novca.

Vladina/javna potrošnja

(Izdaci za krajnju potrošnju vlade) – Sektor vlade se sastoji od svih institucionalnih jedinica, koje, uz ispunjavanje njihovih političkih obveza i uloge ekonomskog reguliranja, u načelu proizvode netržišne usluge (moguće i robe) za individualnu ili kolektivnu potrošnju, te redistribuiraju dohodak i bogatstvo. Izdaci za krajnju potrošnju vlade uključuju dvije kategorije izdataka:

- Ne-tržišni output; osim investicija za vlastiti račun; koji se mjeri troškovima proizvodnje, umanjen za povremenu prodaju.
- Vladine nabave roba i usluga od tržišnih proizvođača, koje se bez bilo kakvog transformiranja plasiraju. kućanstvima, kao socijalni transfer u „naturi“.

Vanjskotrgovinska razmjena

predstavlja sveukupnu razmjenu roba i usluga jedne zemlje s inozemstvom (uvoz i izvoz roba i usluga).

Prihodi, primici i financiranje

Prihodi proračuna institucija BiH planirani su na temelju Globalnog okvira fiskalne bilance i politika u Bosni i Hercegovini za razdoblje 2024-2026. godina.

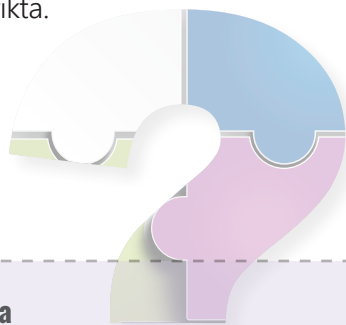
Temeljni prihod u okviru Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2024. godinu odnosi se na porezni prihod odnosno prihode s Jedinstvenog računa Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine (1.020.500.000 KM).

Ostali prihodi i potpora za financiranje institucija Bosne i Hercegovine odnose se na neporezne prihode (248.015.000 KM), te transfere od drugih razina vlasti (759.000 KM).

Financiranje obuhvata preneseni višak sredstava iz prethodnih godina (73.833.000 KM) te preneseni višak sredstava iz 2023. godine sukladno članku 9. Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine (11.000.000 KM).

Primici obuhvataju primitke od sukcesije (717.000 KM) i primitke od prodaje stalnih sredstava (576.000 KM).

Na kraju, treba dodati da prihodi Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine uključuju i prihode za servisiranje vanjskog duga u iznosu 1.430.733.053 KM, a odnose se na izmirenje obveza institucija Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko distrikta.

Stalna imovina

dio imovine koji će ostati nepromijenjen, tj. zadržati isti pojavni oblik, u vremenskom roku duljem od godinu dana i koji neće biti utrošen u jednom normalnom proizvodnom ciklusu (npr. zemlja, zgrade, strojevi itd.). Nabavlja se s namjerom da bude korištena u vlastitom poslovanju, a ne za daljnju preprodaju.

Transferi od drugih razina vlasti

novčana sredstva koja više ili niže razine vlasti doznaveaju u proračun s ciljem realizacije pojedinih programa i/ili funkcija.

2.786.133.053 KM

UKUPNI PRIHODI, FINANCIRANJE I
PRIMICI ZA FINANCIRANJE INSTITUCIJA
BiH I PRIHODI ZA SERVISIRANJE
MEĐUNARODNIH OBEVA BiH

86.126.000 KM

OSTALO
FINANCIRANJE I PRIMICI

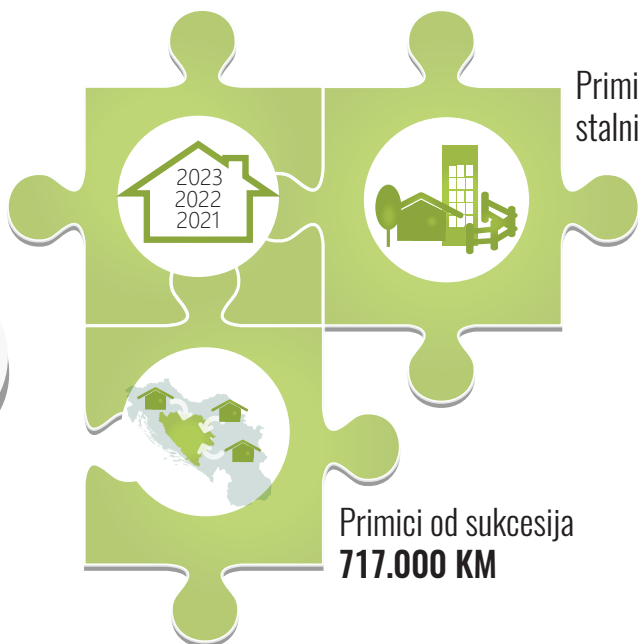
1.269.274.000 KM

PRIHODI I PODRŠKE ZA
FINANCIRANJE INSTITUCIJA
BOSNE I HERCEGOVINE

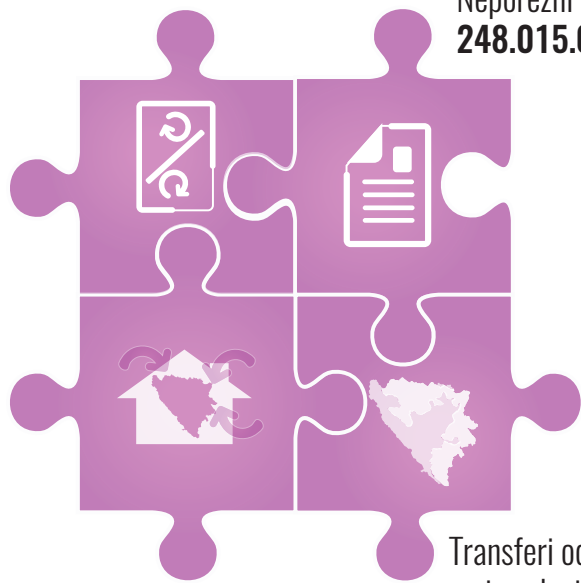
1.430.733.053 KM

PRIHODI ZA
FINANCIRANJE VANJSKOG
DUGA BOSNE I HERCEGOVINE

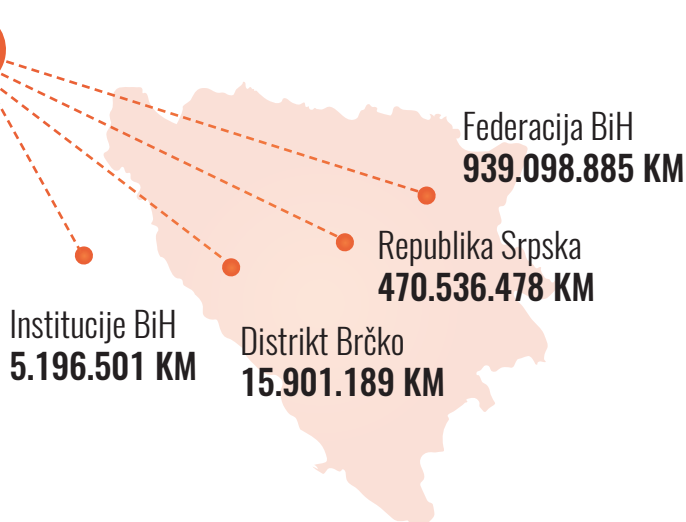
Preneseni višak sredstava iz 2023. godine u skladu sa članom 9. Zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2024. godinu **11.000.000 KM**

Porezni prihodi **1.020.500.000 KM**

Transferi od drugih razina vlasti **759.000 KM**

Neporezni prihodi **248.015.000 KM**

Prihodi od administrativnih pristojbi **16.905.000**

Prihodi od sudskih pristojbi **453.000**

Prihodi od posebnih naknada i pristojbi **65.134.000**

Prihodi od pristojbi u postupku neizravnog oporezivanja **30.969.000**

Prihodi od osobnih i putnih isprava i registracije vozila u Bosni i Hercegovini **49.381.000**

Prihodi od finansijskih javnih institucija i nefinansijskih javnih preduzeća **64.567.000**

Prihodi od kamata i tečajnih razlika **900.000**

Prihodi od novčanih kazni **7.520.000**

Vlastiti prihodi **7.750.000**

Ostali prihodi **4.436.000**

RASHODI

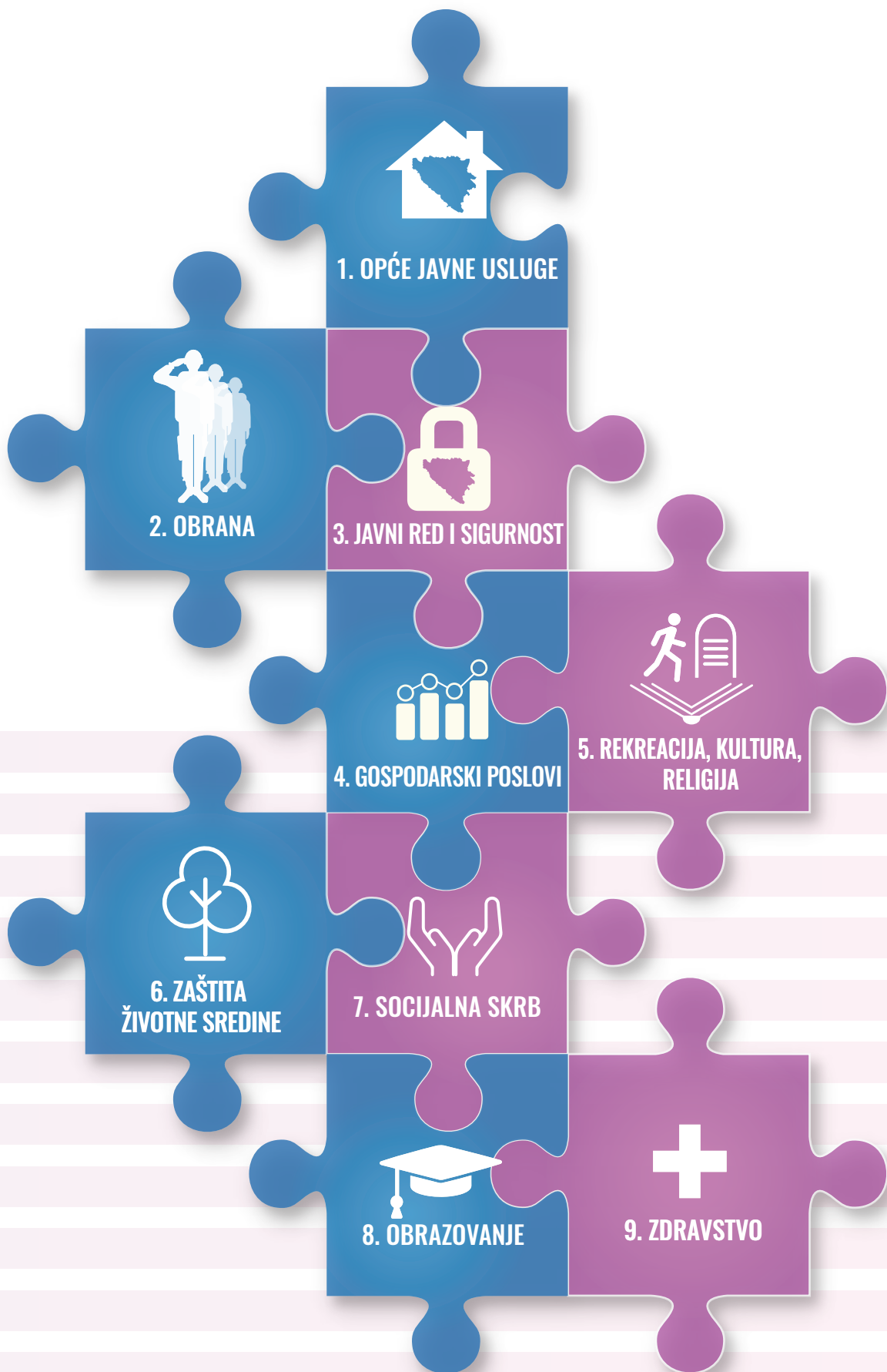
**Rashodi po COFOG klasifikaciji
Institucije Bosne i Hercegovine i
iznos njihovog proračuna za 2024. godinu**

Najveći korisnici proračuna

COFOG klasifikacija

klasifikacija vladinih funkcija (COFOG – Classification of the Functions of the Government) objavljena je od strane Odjela za statistiku Ujedinjenih naroda i odnosi se na sredstva iz proračuna razvrstana po namjeni za koju se troše.

Opće javne usluge **1.909.021.053 KM**

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine	24.080.000
Predsjedništvo Bosne i Hercegovine	10.560.000
Generalno tajništvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine	7.212.000
Direkcija za europske integracije Bosne i Hercegovine	5.841.000
Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine	67.409.000
Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine	6.695.000
Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine	11.674.000
Uprava za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine	178.440.000
Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine	4.006.000
Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine	119.000
Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine	12.358.000
Agencija za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine	39.794.000
Služba za zajedničke poslove institucija Bosne i Hercegovine	26.104.000
Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine	5.980.000
Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine	15.877.000
Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine	2.197.000
Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine	6.782.000
Arhiv Bosne i Hercegovine	1.003.000
Fond za povratak Bosne i Hercegovine	574.000
Odbor državne službe za žalbe Bosne i Hercegovine	520.000
Ured za zakonodavstvo Bosne i Hercegovine	1.002.000
Agencija za javne nabave Bosne i Hercegovine	1.567.000
Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine	3.155.000
Institut za nestale osobe Bosne i Hercegovine	3.407.000
Direkcija za ekonomsko planiranje Bosne i Hercegovine	1.463.000
Ured koordinatora za reformu javne uprave Bosne i Hercegovine	1.861.000
Agencija za zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini	1.578.000
Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine	892.000
Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije Bosne i Hercegovine	1.993.000
Izravni transferi i rezerviranje	34.145.000
Servisiranje vanjskog duga	1.430.733.053

Obrana **390.502.000 KM**

Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine	390.502.000
---	--------------------

Javni red i sigurnost **371.449.000 KM**

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine	9.024.000
Ustavni sud Bosne i Hercegovine	9.624.000
Sud Bosne i Hercegovine	21.750.000
Tužilaštvo Bosne i Hercegovine	20.708.000
Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine	1.469.000
Institucija ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine	3.556.000
Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine	16.000.000
Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine	8.133.000
Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine	11.765.000
Državna agencija za istrage i zaštitu	45.079.000
Granična policija Bosne i Hercegovine	102.821.000
Obavještajno sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine	49.436.000
Služba za poslove sa strancima Bosne i Hercegovine	18.238.000
Agencija za policijsku potporu Bosne i Hercegovine	1.932.000
Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja Bosne i Hercegovine	2.163.000
Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova Bosne i Hercegovine	3.571.000
Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine	46.180.000

Ekonomski poslovi **72.635.000 KM**

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine	13.069.000
Agencija za promidžbu inozemnih ulaganja u Bosni i Hercegovini	1.762.000
Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine	10.648.000
Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine	1.726.000
Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine	10.684.000
Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine	5.286.000
Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine	7.808.000
Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	1.866.000
Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine	3.641.000
Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine	2.176.000
Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine	1.657.000
Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja	2.735.000
Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine	1.161.000
Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine	2.169.000
Agencija za rad i upošljavanje Bosne i Hercegovine	1.582.000
Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvitku Bosne i Hercegovine	736.000
Komisija za koncesije Bosne i Hercegovine	1.193.000
Agencija za osiguranje u Bosni i Hercegovini	633.000
Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini	532.000
Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine	968.000
Vijeće za državnu pomoć Bosne i Hercegovine	603.000

Zaštita životne sredine **9.118.000 KM**

Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini	7.806.000
Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost u Bosni i Hercegovini	1.312.000

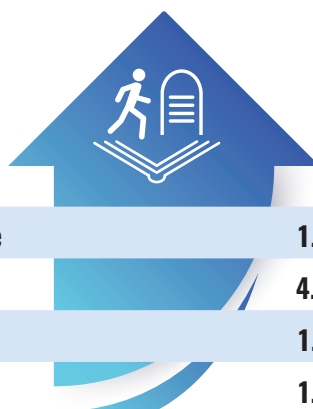
Zdravstvo **8.498.000 KM**

Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine

8.498.000

Rekreacija, kultura i religija **9.880.000 KM**

Memorijalni centar Srebrenica - Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995.godine

1.447.000

Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine

4.392.000

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine

1.373.000

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika

1.798.000

Agencija za antidoping kontrolu Bosne i Hercegovine

870.000

Obrazovanje **3.660.000 KM**

Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine

1.136.000

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine

1.456.000

Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini

1.068.000

Socijalna zaštita **11.370.000 KM**

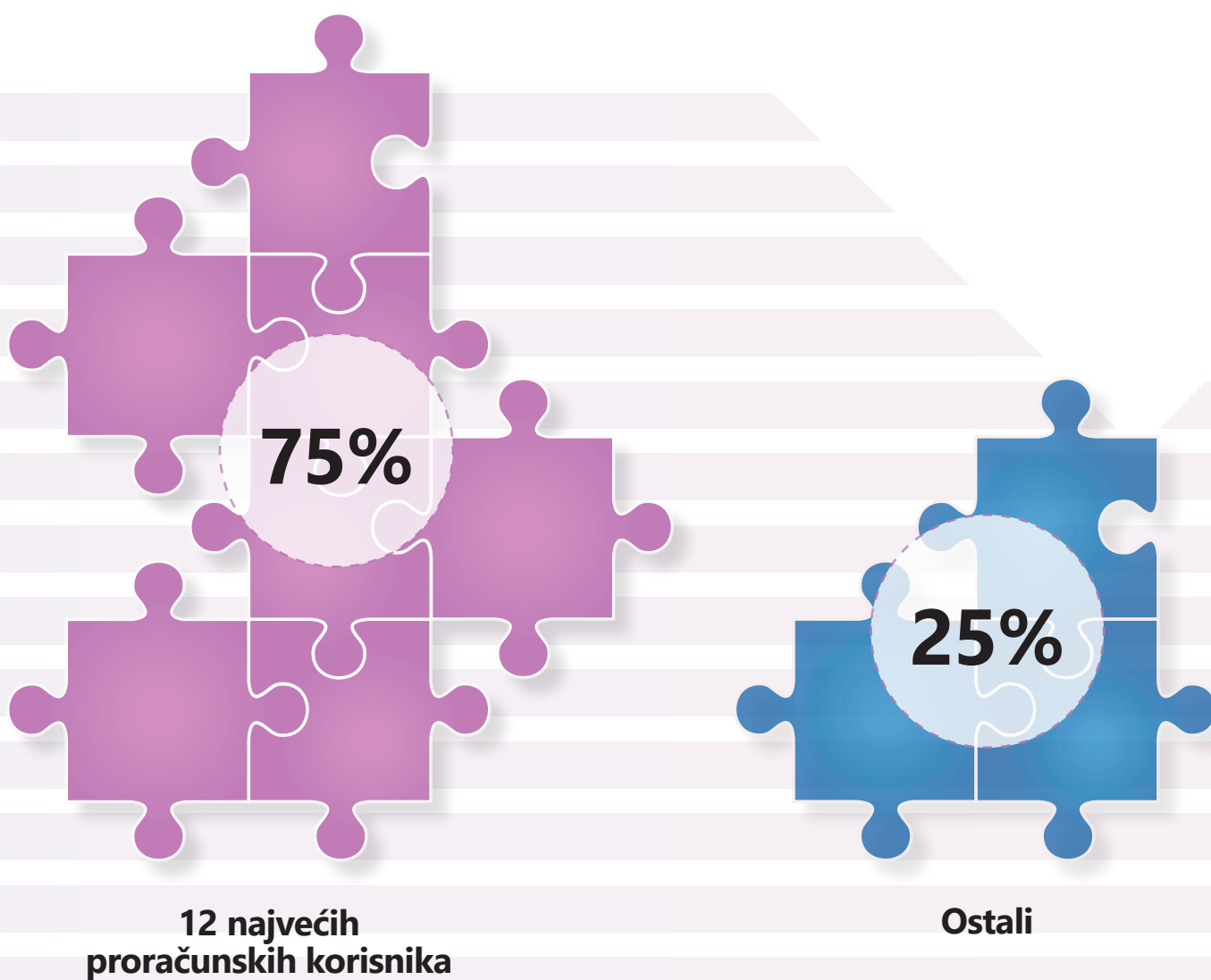

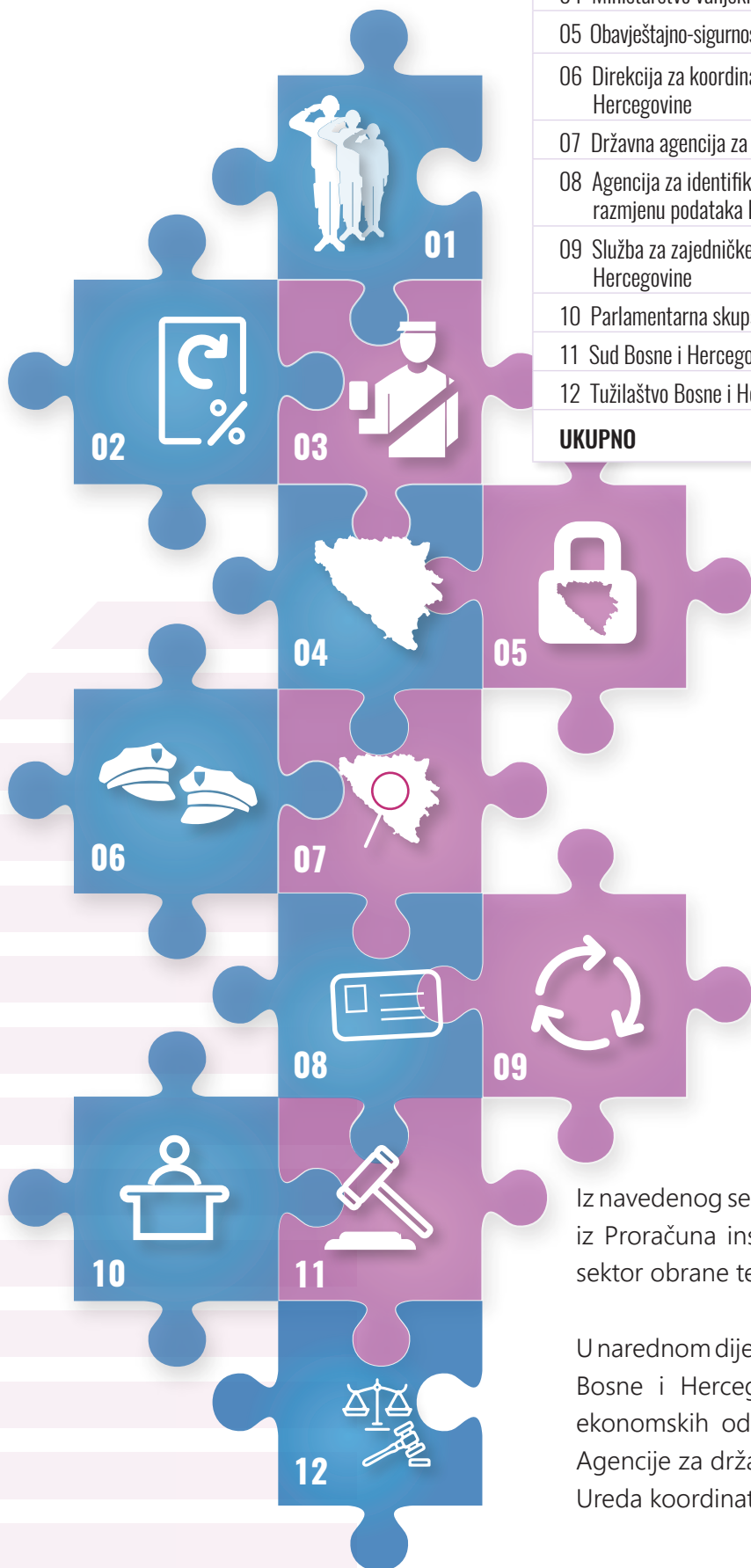
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine

11.370.000

Najveći korisnici proračuna institucija Bosne i Hercegovine

Uvidom u ukupne rashode institucija Bosne i Hercegovine, **očito je da se na 12 proračunskih korisnika odnosi 1.012.303.000 KM, što čini 75% rashoda proračuna institucija Bosne i Hercegovine (bez izdvajanja sredstava za financiranje vanjskog duga).**

NAZIV PRORAČUNSKOG KORISNIKA	PRORAČUN ZA 2024. GODINU
01 Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine	390.502.000
02 Uprava za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine	178.440.000
03 Granična policija Bosne i Hercegovine	102.821.000
04 Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine	67.409.000
05 Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine	49.436.000
06 Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine	46.180.000
07 Državna agencija za istrage i zaštitu	45.079.000
08 Agencija za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine	39.794.000
09 Služba za zajedničke poslove institucija Bosne i Hercegovine	26.104.000
10 Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine	24.080.000
11 Sud Bosne i Hercegovine	21.750.000
12 Tužilaštvo Bosne i Hercegovine	20.708.000
UKUPNO	1.012.303.000

Iz navedenog se može jasno vidjeti da se najviše sredstava iz Proračuna institucija Bosne i Hercegovine izdvaja za sektor obrane te javnog reda i sigurnosti.

U narednom dijelu ćemo predstaviti rashode pet institucija Bosne i Hercegovine: Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, Agencije za antidoping kontrolu, Agencije za državnu službu, Instituta za standardizaciju i Ureda koordinatora za reformu javne uprave.

UDIO PLAĆA I NAKNADA ZA ZAPOSLENE KOD NAJVEĆIH BUDŽETSKIH KORISNIKA

Jednako kako smo govorili u dijelu s ukupnim rashodima, u okviru ovih 12 institucija najviše se budžetskih sredstava izdvaja za plaće i naknade, imajući u vidu veliki broj zaposlenih osoba u navedenim institucijama.

Ostali rashodi u okviru navedenih institucija odnose se na izdatke u vezi s potrebama za njihovo nesmetano funkcioniranje, uključujući i po nekoliko kapitalnih projekata, što će biti detaljnije predstavljeno u dijelu koji se odnosi na pojedine institucije.

BRUTO PLAĆE I NAKNADE
TROŠKOVA ZAPOSLENIKA
344.338.000 KM

UČEŠĆE U UKUPNOM BROJU ZAPOSLENIKA
PRORAČUNSKIH KORISNIKA **42%**

UČEŠĆE BRUTO PLAĆA I NAKNADA TROŠKOVA
ZAPOSLENIKA U UKUPNIM TROŠKOVIMA
PLAĆA PRORAČUNSKIH KORISNIKA **35%**

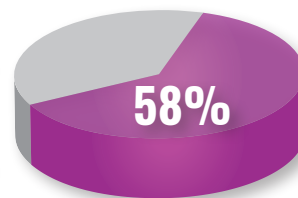
BRUTO PLAĆE I NAKNADE
TROŠKOVA ZAPOSLENIKA
206.912.000 KM

UČEŠĆE U UKUPNOM BROJU ZAPOSLENIKA
PRORAČUNSKIH KORISNIKA **20%**

UČEŠĆE BRUTO PLAĆA I NAKNADA TROŠKOVA
ZAPOSLENIKA U UKUPNIM TROŠKOVIMA
PLAĆA PRORAČUNSKIH KORISNIKA **21%**

Uprava za neizravno oporezivanje
178.440.000 KM

BROJ ZAPOSLENIKA **2.641**

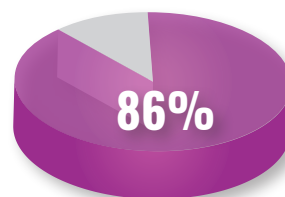
BRUTO PLAĆE I NAKNADE
TROŠKOVA ZAPOSLENIKA
103.521.000 KM

UČEŠĆE U UKUPNOM BROJU ZAPOSLENIKA
PRORAČUNSKIH KORISNIKA **11%**

UČEŠĆE BRUTO PLAĆA I NAKNADA TROŠKOVA
ZAPOSLENIKA U UKUPNIM TROŠKOVIMA
PLAĆA PRORAČUNSKIH KORISNIKA **11%**

Pravosudne institucije
61.106.000 KM

BROJ ZAPOSLENIKA **729**

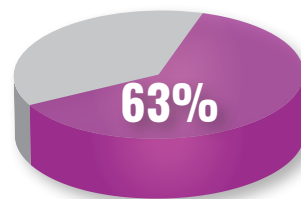
BRUTO PLAĆE I NAKNADE
TROŠKOVA ZAPOSLENIKA
52.488.000 KM

UČEŠĆE U UKUPNOM BROJU ZAPOSLENIKA
PRORAČUNSKIH KORISNIKA **3%**

UČEŠĆE BRUTO PLAĆA I NAKNADA TROŠKOVA
ZAPOSLENIKA U UKUPNIM TROŠKOVIMA
PLAĆA PRORAČUNSKIH KORISNIKA **5%**

Ministarstva osim Ministarstva obrane
158.655.000 KM

BROJ ZAPOSLENIKA **1691**

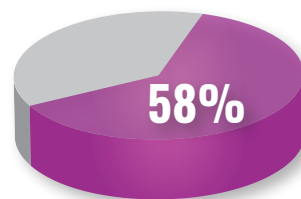
BRUTO PLAĆE I NAKNADE
TROŠKOVA ZAPOSLENIKA
99.349.000 KM

UČEŠĆE U UKUPNOM BROJU ZAPOSLENIKA
PRORAČUNSKIH KORISNIKA **7%**

UČEŠĆE BRUTO PLAĆA I NAKNADA TROŠKOVA
ZAPOSLENIKA U UKUPNIM TROŠKOVIMA
PLAĆA PRORAČUNSKIH KORISNIKA **10%**

Ostale institucije
289.036.000 KM

BROJ ZAPOSLENIKA **3766**

BRUTO PLAĆE I NAKNADE
TROŠKOVA ZAPOSLENIKA
167.707.000 KM

UČEŠĆE U UKUPNOM BROJU ZAPOSLENIKA
PRORAČUNSKIH KORISNIKA **16%**

UČEŠĆE BRUTO PLAĆA I NAKNADA TROŠKOVA
ZAPOSLENIKA U UKUPNIM TROŠKOVIMA
PLAĆA PRORAČUNSKIH KORISNIKA **17%**

MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA BOSNE I HERCEGOVINE

I ZAKONSKI TEMELJ

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine utemeljeno je 1996. godine, sa sjedištem u Sarajevu. Nadležnosti Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine propisane su člankom 9. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 87/17).

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa nadležno je za:

- vanjskotrgovinsku politiku i carinsko-tarifnu politiku BiH;
- pripremanje ugovora, sporazuma i drugih akata iz oblasti ekonomskih odnosa i trgovine sa drugim državama;
- pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma i drugih akata vezano za obnovu i rekonstrukciju BiH;
- odnose sa međunarodnim organizacijama i institucijama iz oblasti vanjske trgovine i ekonomskih odnosa;
- pripremu i izradu makroekonomskih odnosno strateških dokumenata iz oblasti ekonomskih odnosa;
- poslovno okruženje, jedinstven ekonomski prostor;
- razvitak i promociju poduzetništva;
- kontrolu prometa roba i usluga koji imaju poseban režim u prometu odnosno u izvozu i uvozu;
- zaštitu potrošača;
- konkurenciju;
- koordiniranje međunarodne ekonomske pomoći BiH izuzev dijela koji se odnosi na pomoć Europske unije;
- veterinarstvo.

Ministarstvo je nadležno i za obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti BiH koji se odnose na definiranje politike, osnovnih načela, koordiniranje djelatnosti i usklađivanje planova entitetskih tijela vlasti i institucija na međunarodnom planu u područjima:

- poljoprivrede;
- energetike;
- zaštite okoliša, razvitka i korištenja prirodnih resursa;
- turizma.

U sastavu ovog Ministarstva kao upravna organizacija je Ured za veterinarstvo BiH, Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja i Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvitku Bosne i Hercegovine.

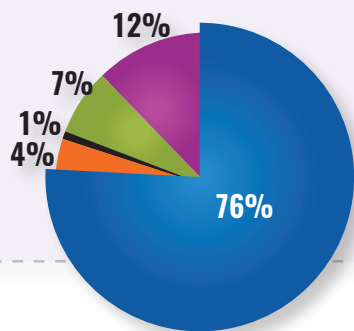
II MISIJA

Razvitak i provođenje vanjskotrgovinske i carinsko-tarifne politike Bosne i Hercegovine, unaprjeđenje sustava infrastrukture kvaliteta, učinkovitije reguliranje tržišta u svrhu osiguranja slobodnog kretanja roba i usluga i tržišne fer konkurencije, osiguranje jedinstvenog ekonomskog prostora i koordiniranje aktivnosti na polju poljoprivrede, energetike, zaštite okoliša, razvitka i korištenja prirodnih resursa i turizma.

III STRUKTURA RASHODA

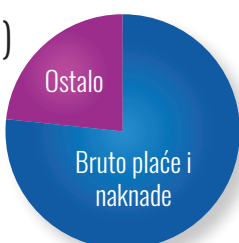
Proračun Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine za 2024. godinu iznosi 13.069.000 KM sa sljedećom strukturom rashoda:

1. Tekući izdaci ukupno	10,524,000 KM
1.1. Tekući izdaci neposredna potrošnja	9.842.400 KM
1.2. Program posebne namjene (PPN) Trgovska gora	500.000 KM
1.3. Kabinet zamjenika predsjedavajućeg VMBIH (PPN)	181.600KM
2. Tekući grantovi	900.000 KM
3. Kapitalni izdaci	1.645.000 KM

TEKUĆI IZDACI sa programima posebne namjene (PPN)

Bruto plaće i naknade	7.803.000 KM
Naknade troškova zaposlenika i skupštinskih zastupnika	1.203.000 KM
Putni troškovi	400.000 KM
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	72.000 KM
Nabavka materijala	50.000 KM
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	60.000 KM
Iznajmljivanje imovine i opreme	1.000 KM
Izdaci za tekuće održavanje	160.000 KM
Izdaci osiguranja i bankarskih usluga i usluga platnog prometa	15.000 KM
Ugovorene i druge posebne usluge	760.000 KM

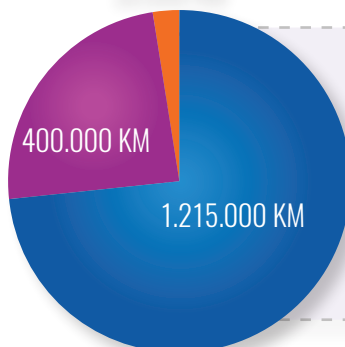

TEKUĆI IZDACI neposredna potrošnja (bez PPN)

Bruto plaće i naknade	7.680.000 KM
Naknade troškova zaposlenika i skupštinskih zastupnika	1.196.400 KM
Putni troškovi	350.000 KM
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	70.000 KM
Nabavka materijala	50.000 KM
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	60.000 KM
Iznajmljivanje imovine i opreme	1.000 KM
Izdaci za tekuće održavanje	160.000 KM
Izdaci osiguranja i bankarskih usluga i usluga platnog prometa	15.000 KM
Ugovorene i druge posebne usluge	260.000 KM

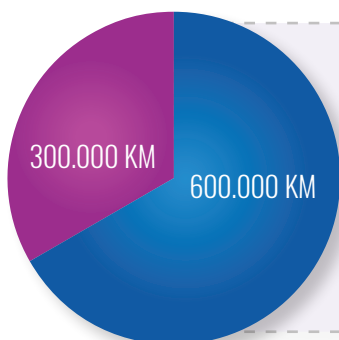

30.000 KM

KAPITALNI IZDACI

Nabavka opreme
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava
Rekonstrukcija i investicijsko održavanje

TEKUĆI GRANTOVI

Grant sredstava za potporu sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u zemlji
Grant sredstava za potporu sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u inozemstvu.

AGENCIJA ZA ANTIDOPING KONTROLU (ADABiH) 870.000 KM

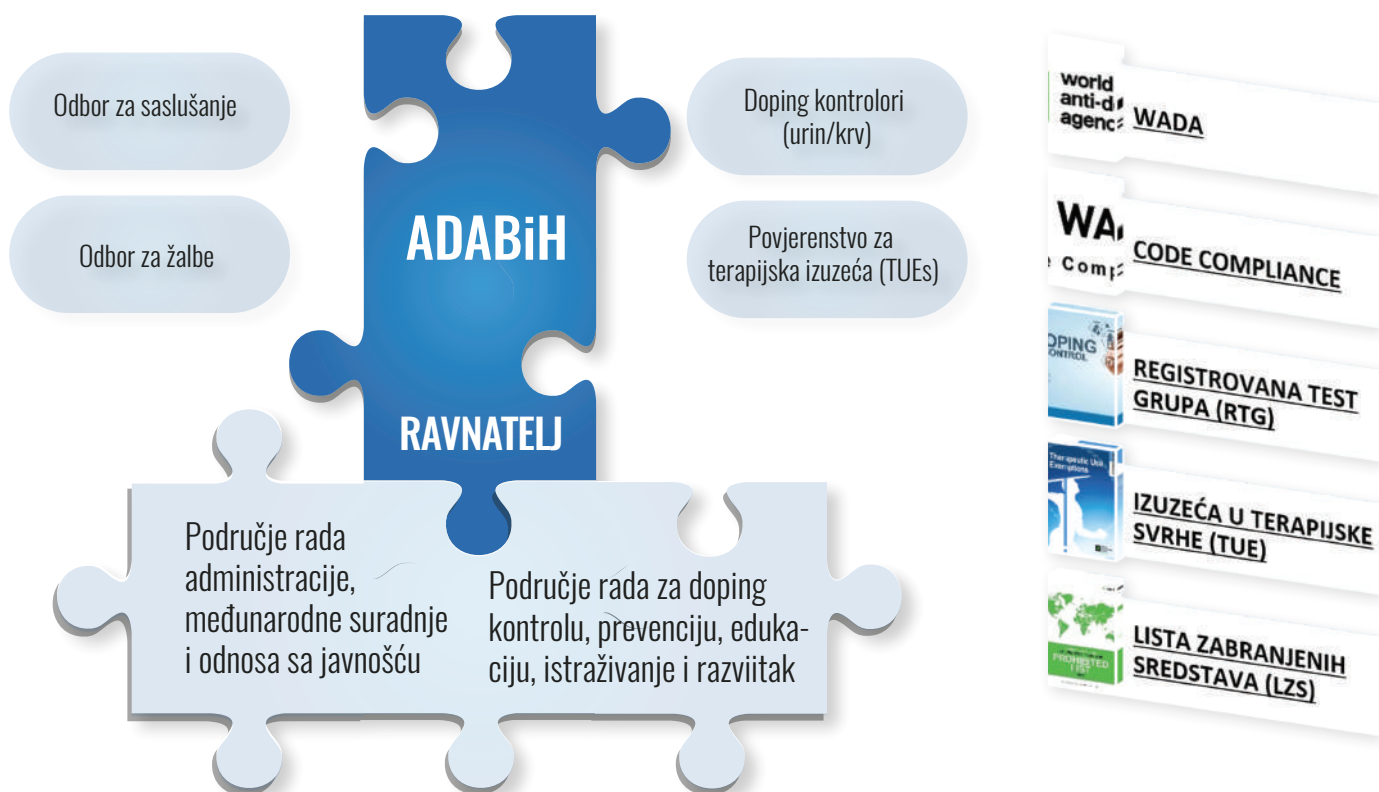
I ZAKONSKO UTEMELJENJE

Agencija za antidoping kontrolu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ADABiH) utemeljena je Zakonom o sportu u Bosni Hercegovini ("Službeni glasnik BiH" broj 27/08) kao samostalna upravna organizacija za praćenje i provođenje međunarodnih konvencija protiv dopinga u sportu u Bosni i Hercegovini, a sa radom je počela krajem 2009. godine.

ADABiH obavlja sljedeće poslove:

- sustavno prati i koordinira aktivnosti protiv dopinga u sportu,
- predlaže i provodi mjere protiv dopinga u sportu,
- odgovorna je za primjenu konvencija, kodeksa WADA-e i pravila Međunarodnog olimpijskog odbora, Međunarodnog paraolimpijskog odbora i međunarodnih sportskih saveza,
- upravlja pripremama i procedurama za donošenje zakona kojima se uređuje ova oblast.

Organizacija ADABiH prikazana je na sljedećoj shemi:

II MISIJA I I VIZIJA

Misija ADABiH je da uspostavi djelotvoran sustav antidoping prevencije, edukacije i kontrole primjenjujući međunarodne konvencije, Svjetski antidoping Kodeks, pravila Međunarodnog olimpijskog odbora, Međunarodnog paraolimpijskog odbora, međunarodnih sportskih saveza u cilju zaštite zdravlja sportista i sprječavanja varanja u sportu.

Vizija ADABiH je da putem antidoping aktivnosti stvori uvjete za siguran, zdrav i pošten sport u Bosni i Hercegovini.

III STRUKTURA RASHODA

Proračun ADABiH za 2024. godinu iznosi **870.000 KM**.

Struktura rashoda, prema ekonomskim kategorijama i izvorima financiranja:

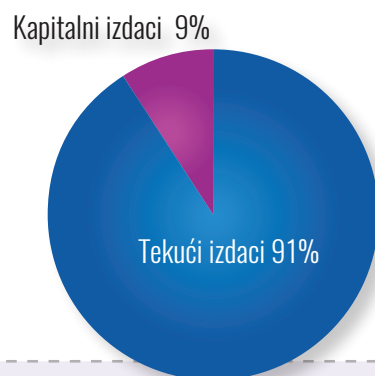
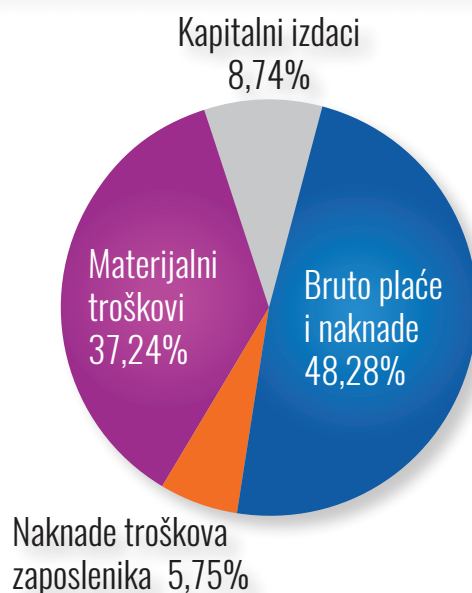
TEKUĆI IZDACI 794.000 KM

- Bruto plaće i naknade troškova zaposlenika **470.000 KM**
- Izdaci za materijal i usluge **324.000 KM**

KAPITALNI IZDACI 76.000 KM

- Nabavka opreme (proračun) **66.000 KM**
- Nabavka opreme (primici od prodaje stalnih sredstava) **10.000 KM**

Proračunom za 2024. godinu ADABiH je odobreno devet (9) zaposlenika.

ADABiH realizira aktivnosti u okviru programa "Prevenција i sprječavanje dopinga u sportu", kroz programsku aktivnost „Obavljanje doping kontrola sukladno pozitivnim propisima [prevencijske (edukacija) i kontrolne aktivnosti].

Realiziranje programa prati se putem pokazatelja ishoda "broj sportova u kojima se obavlja doping kontrola" dok se realiziranje programske aktivnosti prati putem dva pokazatelja ishoda:

- broj obavljenih doping kontrola;
- broj kampanja usmjerenih prema različitim ciljnim grupama (edukacijske aktivnosti).

AGENCIJA ZA DRŽAVNU SLUŽBU BOSNE I HERCEGOVINE 2.197.000 KM

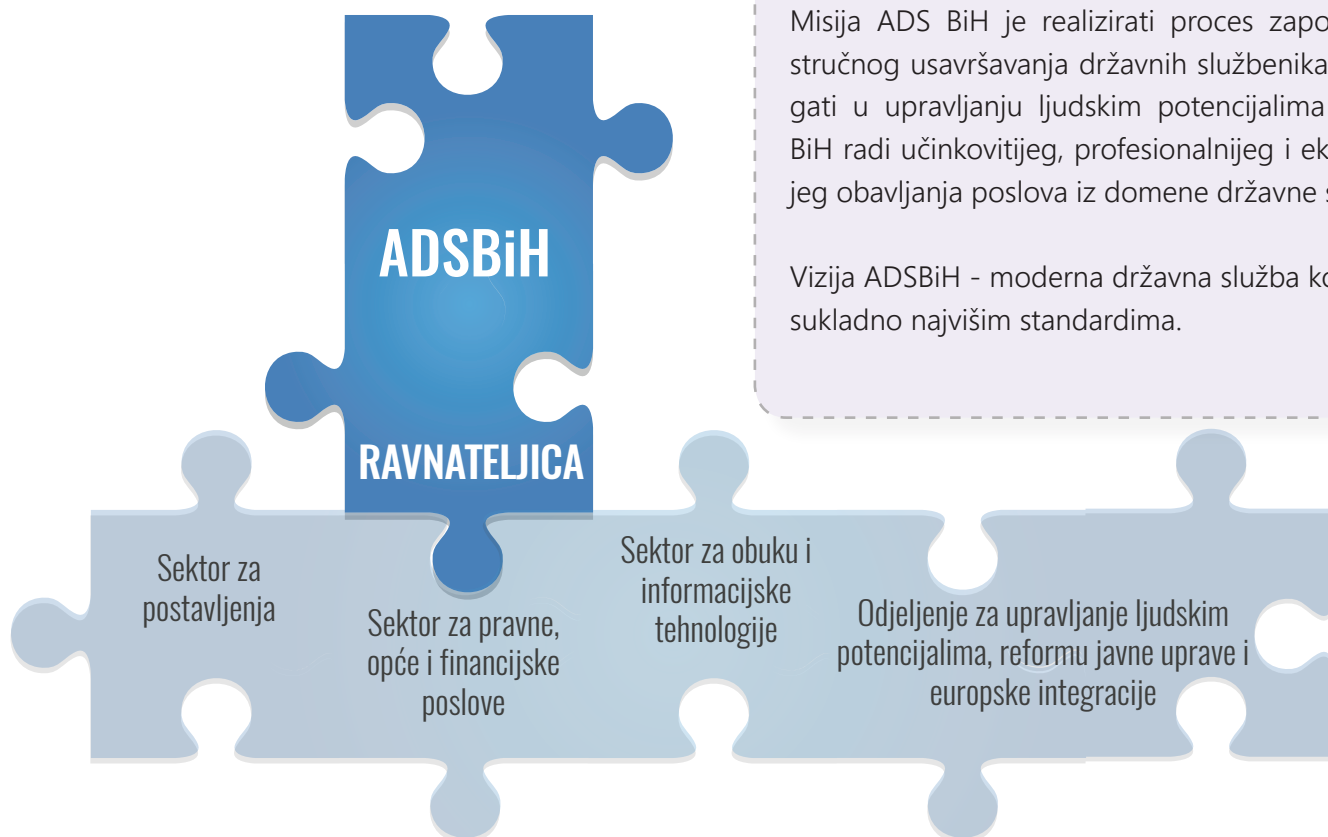
I ZAKONSKI TEMELJ

Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) je utemeljena člankom 62. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17), a zvanično je počela sa radom u veljači 2003. godine.

Sukladno Zakonu o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine Agencija je nadležna da:

- osigura realiziranje procesa zapošljavanja državnih službenika na zahtjev institucija;
- pomaže institucijama u realiziranju njihove kadrovske politike, organizacijskog razvitka kao i pri uspostavljanju jedinstvenog informacijskog sustava za upravljanje ljudskim resursima u institucijama Bosne i Hercegovine;
- osigurava obuku i razvitak državne službe;
- obavlja i druge poslove i zadatke utvrđene Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine.

Organizacija ADSBiH prikazana je na sljedećoj shemi:

II MISIJA I VIZIJA

Misija ADS BiH je realizirati proces zapošljavanja i stručnog usavršavanja državnih službenika te pomagati u upravljanju ljudskim potencijalima institucija BiH radi učinkovitijeg, profesionalnijeg i ekonomičnijeg obavljanja poslova iz domene državne službe.

Vizija ADSBiH - moderna državna služba koja posluje sukladno najvišim standardima.

III STRUKTURA RASHODA

Proračun ADSBiH za 2024. godinu iznosi **2.197.000 KM**.

Struktura rashoda, prema ekonomskim kategorijama i izvorima financiranja:

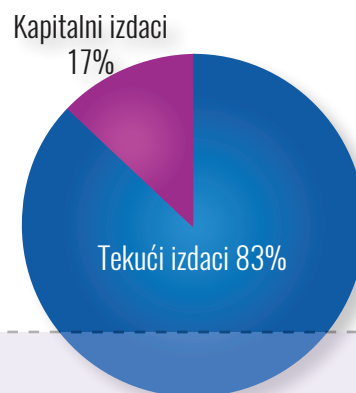
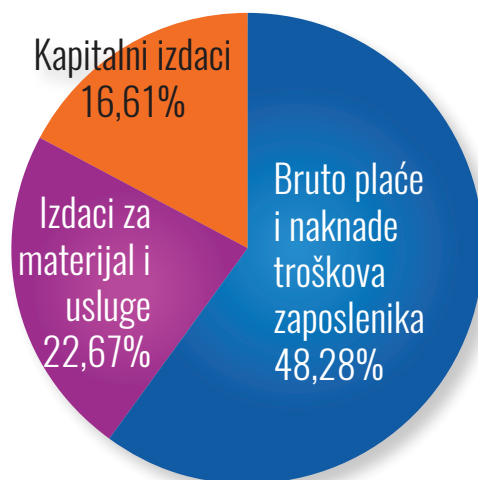
TEKUĆI IZDACI 1.832.000 KM

- Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih **1.334.000 KM**
- Izdaci za materijal i usluge **498.000 KM**

KAPITALNI IZDACI 365.000 KM

- Nabavka opreme (proračun) **365.000 KM**

Proračunom za 2024. godinu ADSBiH je odobreno dvadeset devet (29) zaposlenika.

ADSBiH realizira aktivnosti u okviru programa “Zapošljavanje, stručno usavršavanje i zaštita prava državnih službenika”, kroz programske aktivnosti:

1. Provođenje natječajnih procedura, obuka i zaštita prava državnih službenika
2. Redizajn informacijskog sustava Registra zaposlenika u institucijama BiH
3. Strateško upravljanje i administracija

Realiziranje programa prati se putem dva pokazatelja ishoda “Broj postavljenih državnih službenika u odnosu na broj upražnjenih pozicija dostavljenih u zahtjevima za oglašavanje radnih mjesta od strane institucija BiH i Stupanj zadovoljstva korisnika obuka koje pruža Agencija”, dok se realiziranje programskih aktivnosti prati putem sljedećih pokazatelja ishoda:

1. Provođenje natječajnih procedura, obuka i zaštita prava državnih službenika	Broj završenih natječajnih procedura u odnosu na broj zaprimljenih zahtjeva za oglašavanje
	Broj realiziranih obuka u odnosu na plan
	Broj riješenih predmeta po zahtjevima za ostvarivanje prava i odgovornosti
2. Redizajn informacijskog sustava Registra zaposlenika u institucijama BiH	Realiziranja redizajna informacijskog sustava Registra zaposlenika u institucijama BiH
3. Strateško upravljanje i administracija	Broj planskih i izvještajnih dokumenata

INSTITUT ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVINE

I ZAKONSKI TEMELJ

Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine (ISBIH) je znanstveno-stručna institucija za standardizaciju Bosne i Hercegovine uspostavljena prema Zakonu o osnivanju Instituta za standardizaciju BiH („Službeni glasnik BiH”, br.44/04) i Zakonu o standardizaciji BiH („Službeni glasnik BiH”, br.19/01), zadužena za razvoj standarda i donošenje BAS standarda, sukladno ciljevima i načelima na kojima se temelji standardizacija u Bosni i Hercegovini.

ISBIH je nadležan da:

- u području standardizacije: predlaže strategiju standardizacije u Bosni i Hercegovini, priprema i izdaje BAS standarde, predstavlja i zastupa Bosnu i Hercegovinu u europskim i međunarodnim organizacijama za standardizaciju te obavlja poslove koji proizilaze iz međunarodnih sporazuma i članstva u tim organizacijama, učestvuje u pripremanju tehničkih propisa, razvija informacijski sustav o standardima i drugim srodnim dokumentima, proglašava standarde BiH (BAS), organizira i sprovodi specijalističko obrazovanje kadrova u području standardizacije, bavi se izdavačko – publicističkom djelatnošću iz područja standardizacije.
- u području ocjenjivanja usuglašenosti: učestvuje u uspostavljanju i održavanju sustava certifikacije i homologacije sukladno europskom modelu, zastupa Bosnu i Hercegovinu u europskim i međunarodnim organizacijama za ocjenjivanje usuglašenosti i organizira obrazovanje iz područja ocjenjivanja usuglašenosti.

II MISIJA I VIZIJA

Misija ISBIH-a

Voditi, održavati i kontinuirano poboljšavati sustav standardizacije u BiH, zastupajući interese svih zainteresiranih strana u oblasti standardizacije, poštujući zahtjeve i preporuke europskih i međunarodnih organizacija za standardizaciju.

Vizija ISBIH-a

Biti međunarodno, regionalno i institucija za standardizaciju prepoznatljiva u Bosni i Hercegovini koja će se svojim stručnim i profesionalnim radom punopravno uključiti u europski i globalni posao standardizacije.

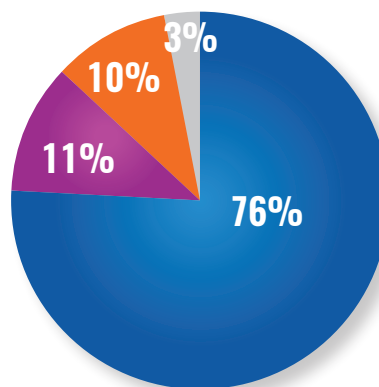
III STRUKTURA RASHODA

Proračunom za 2024. godinu ISBIH-u je odobreno 40 zaposlenika. Proračun ISBIH-a za 2024. godinu iznosi **1.866.000 KM**, sa sljedećom strukturom rashoda:

1. TEKUĆI IZDACI 1.817.000 KM

- Bruto plaće i naknade troškova zaposlenika **1.622.000 KM**
- Izdaci za materijal i usluge **195.000 KM**

2. KAPITALNI IZDACI 49.000 KM

Bruto plaće i naknade troškova zaposlenika

Naknade troškova zaposlenika

Materijalni troškovi

Kapitalni izdaci

URED KOORDINATORA ZA REFORMU JAVNE UPRAVE

Ured koordinatora za reformu javne uprave u BiH nastao je kao odgovor na potrebe građana za učinkovitijom i odgovornijom javnom upravom na svim razinama vlasti, sposobnom za preuzimanje obveza u procesu eurointegracija BiH.

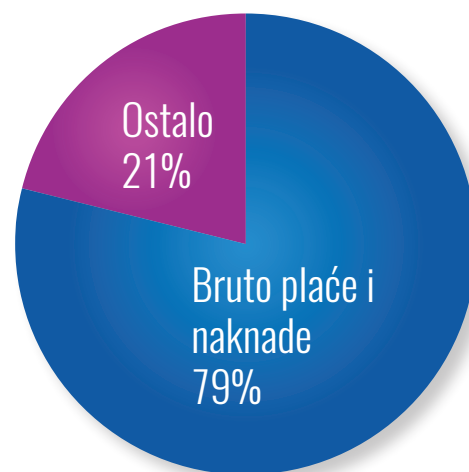
Njegova uloga je da koordinira reformske aktivnosti između Vijeća ministara, entitetskih i Vlade Brčko distrikta, usko surađujući sa Delegacijom Europske komisije u BiH.

Ured koordinira, usmjerava i prati reformu javne uprave, kako bi njena unaprijeđena organizacijska struktura uz primjenu najbolje europske prakse bila sposobna provesti cjelokupan proces eurointegracija BiH i postati dijelom europskog administrativnog prostora.

Ured koordinatora za reformu javne uprave ima odgovarajući institucionalni status i razvijene organizacijske, kadrovske i materijalno-tehničke kapacitete, ekspertizu i mehanizme koji osiguravaju praćenje i osiguranje održivosti postignutih rezultata te dalju modernizaciju i unaprjeđenje javne uprave u BiH sukladno načelima europskog administrativnog prostora i očekivanjima građana, poslovne zajednice i društva u cjelini.

Programska struktura Ureda koordinatora za reformu javne uprave, sa podacima o potrebnim sredstvima po svim programima:

Ekonomski kod	Vrsta rashoda	2024. godina	
		Ukupno	
		1.861.000	100%
6111	Bruto plaće i naknade	1.472.000	79%
6112	Naknade troškova zaposlenika	244.000	13%
6131	Putni troškovi	12.000	1%
6132	Izdaci telefonskih usluga	14.000	1%
6133	Izdaci za energiju i komunalne usluge		0%
6134	Nabavka materijala	11.000	1%
6135	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	16.000	1%
6136	Unajmljivanje imovine i opreme	6.000	0%
6137	Izdaci za tekuće održavanje	17.000	1%
6138	Izdaci osiguranja i bankarskih usluga	4.000	0%
6139	Ugovorene usluge	55.000	3%
8213	Nabavka opreme	10.000	1%

PRORAČUNSKI RJEČNIK

Proračun - akt kojim se predviđaju svi prihodi i rashodi u jednoj godini.

Koncesija - dozvola vlasti koja se daje pravnim ili fizičkim osobama za obavljanje određene djelatnosti po unaprijed utvrđenim uvjetima.

Javna politika - plan ili smjer djelovanja institucija vlasti.

Proračun za građane - pojednostavljen i ilustriran prikaz određenih dijelova zvaničnog Proračuna.

Ustav - osnovni pravni akt neke države kojim se uspostavlja politički i pravni poredak.

Proračunski korisnik - institucije i svi ostali organi koji se financiraju iz proračuna.

Dokument okvirnog proračuna (DOP) - projekcija trogodišnjih prihoda i rashoda odnosno srednjoročna projekcija proračuna.

Makroekonomija - područje ekonomskih znanosti koje se bavi ukupnim gospodarstvom nekog područja (zemlje), proučavajući međusobne odnose ukupne (agregatne) proizvodnje, prihoda, zaposlenosti, cijena i drugih varijabli.

Nominalni BDP - predstavlja zbroj količina proizvedenih finalnih roba i usluga od strane rezidentnih jedinica u zemlji tijekom određenog razdoblja pomnožen s njihovim tekućim cijenama.

Realni BDP - predstavlja zbroj količina finalnih dobara u stalnim (umjesto tekućim) cijenama te ukazuje na količinu proizvedenih proizvoda i usluga.

Gospodarski rast - podrazumijeva ukupan porast proizvodnje, proizvodnih kapaciteta i svih drugih dijelova jednog gospodarstva, odnosno predstavlja rast ukupnog outputa jednog gospodarstva uslijed rasta radne snage, kapitalnih dobara te unapređenja tehnologije i produktivnosti.

Transferi od drugih razina vlasti - novčana sredstva koja više ili niže razine vlasti doznačavaju u proračun s ciljem realiziranja pojedinih programa i/ili funkcija.

Bruto domaći proizvod (BDP) - makroekonomski pokazatelj koji pokazuje vrijednost finalnih dobara i usluga proizvedenih u zemlji tijekom godine, izraženo u novčanim jedinicama.

Inflacija - predstavlja povećanje opće razine cijena u odnosu na vrijednost novca.

Vladina/javna potrošnja - (Izdaci za krajnju potrošnju vlade) – Sektor vlade se sastoji od svih institucionalnih jedinica, koje, uz ispunjavanje njihovih političkih obveza i uloge ekonomskog reguliranja, u načelu proizvode netržišne usluge (moguće i robe) za individualnu ili kolektivnu potrošnju te redistribuiraju dohodak i bogatstvo. Izdaci za krajnju potrošnju vlade uključuju dvije kategorije izdataka.

- Ne-tržišni output; osim ulaganja za vlastiti račun; koji se mjeri troškovima proizvodnje, umanjeno za povremenu prodaju

- Vladine nabave roba i usluga od tržišnih proizvođača, koje se bez bilo kakvog transformiranja plasiraju kućanstvima, kao socijalni transfer u „naturi“.

COFOG klasifikacija - Klasifikacija vladinih funkcija (COFOG – Classification of the Functions of the Government) objavljena je od strane Odjela za statistiku Ujedinjenih naroda i odnosi se na sredstva iz proračuna razvrstana po namjeni za koju se troše.

Stalna imovina - dio imovine koji će ostati nepromijenjen, tj. zadržati isti pojavni oblik, u vremenskom roku duljem od godinu dana i koji neće biti utrošen u jednom normalnom proizvodnom ciklusu (npr. zemlja, zgrade, strojevi itd.). Nabavlja se s namjerom da bude korištena u vlastitom poslovanju, a ne za daljnju preprodaju.

Ime i prezime

Adresa

E-mail

Organizacija/
Institucija

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete napisati na poledini obrasca.

Ime i prezime

Adresa

E-mail

Organizacija/
Institucija

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete napisati na poledini obrasca.

PITANJA, PRIMJEDBE I PRIJEDLOZI

Poštovani, ako imate pitanje, primjedbu ili prijedlog u svezi s pripremom i predstavljanjem „Proračuna za građane“, možete iskoristiti pripremljene obrasce, iskinuti ih i poslati poštom na adresu:

**Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine
(Kabinet ministra - Odnosi s javnošću),
Trg Bosne i Hercegovine 1, 71000 Sarajevo.**

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete poslati i putem elektroničke pošte:

trezorbih@mft.gov.ba.

S poštovanjem,
Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine

Blank lined writing area with 20 horizontal lines.